Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Прарэктар па навуковай рабоце
БДУКМ
___________ В. Р. Языковіч
«___» __________ 2019 г.
Рэгістрацыйны № ВД- ____/вуч.

ХАРЭАГРАФІЧНЫ АНСАМБЛЬ

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці
1-17 02 01 Харэаграфічнае мастацтва (па напрамках),
напрамкаў спецыяльнасці
1-17 02 01-04 Харэаграфічнае мастацтва (народны танец),
1-17 02 01-06 Харэаграфічнае мастацтва (эстрадны танец),
1-17 02 01-10 Харэаграфічнае мастацтва (сучасны танец)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

2019

Вучэбная праграма састаўлена на аснове адукацыйнага стандарту – Вышэйшая адукацыя. Першая ступень. Спецыяльнасць 1-17 02 01 Харэаграфічнае мастацтва (па напрамках), на падставе вучэбных планаў:
С 17-1-79/17 вуч. (народны танец),
С 17-1-81/17 вуч. (эстрадны танец),
С 17-1-82/17 вуч. (сучасны танец)

СКЛАДАЛЬНІК
С. В. Гуткоўская, загадчык кафедры харэаграфіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат філалагічных навук, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:
М. В. Філатава, загадчык кафедры сцэнічнай мовы, вакалу і пластычных дысцыплін установы адукацыі «Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў», дацэнт;
Н. М. Хадзінская, дацэнт кафедры тэорыі музыкі і музычнай адукацыі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат мастацтвазнаўства, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:
кафедрай харэаграфіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 9 ад 17.05.2018);
прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 5 ад 21.06.2018)

Адказны за рэдакцыю: В. Б. Кудласевіч
Адказны за выпуск: С. В. Гуткоўская

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная дысцыпліна «Харэаграфічны ансамбль» з'яўляецца важнай часткай прафесійнага навучання спецыялістаў у галіне харэаграфічнага мастацтва.

Праграма вучэбнай дысцыпліны знаходзіцца ў цеснай узаемасувязі з вучэбнымі дысцыплінамі «Мастацтва балетмайстра», «Класічны танец», «Народна-сцэнічны» і «Эстрадны танец», «Сучасны танец», прадугледжваючы практычнае ўвасабленне набытых на дадзеных дысцыплінах ведаў, напрацоўку навыкаў і ўменняў ва ўмовах мадэлявання дзейнасці харэаграфічнага ансамбля.

Мэта вучэбнай дысцыпліны «Харэаграфічны ансамбль» – падрыхтоўка спецыялістаў-харэографаў, якія здольны арганізаваць творчую дзейнасць танцавальнага калектыву на высокім прафесійным узроўні.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

– засваенне метадаў работы з удзельнікамі харэаграфічнага ансамбля;

– развіццё і ўдасканальванне практычных навыкаў і ўменняў па арганізацыі і правядзенні пастановачнай і рэпетыцыйнай работы ў танцавальным калектыве;

– авалоданне навыкамі работы з канцэртмайстрам і фанаграмай;

– развіццё артыстычнасці і танцавальнай выразнасці пры выкананні харэаграфічных твораў;

– набыццё пэўных навыкаў сцэнічнай практыкі.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен *ведаць:*

– асноўныя этапы пастановачнай работы харэографа ў працэсе стварэння танцавальнага твора;

– прынцыпы арганізацыі пастановачнага і рэпетыцыйнага працэсу ў харэаграфічным калектыве;

– асаблівасці падбору выканаўцаў для танцавальнага нумара;

– формы і метады арганізацыі работы пастаноўшчыка і рэпетытара з канцэртмайстрам і фанаграмай;

умець:

– арганізоўваць і здзяйсняць пастановачны і рэпетыцыйны працэс у харэаграфічным калектыве;

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

– адбіраць харэаграфічныя творы для фарміравання канцэртнага рэпертуару калектыву з улікам яго накіраванасці;

– вылучаць стылістычныя асаблівасці і змест мастацкага вобраза танцавальнага твора;

– працаваць з канцэртмайстрам;

– выкарыстоўваць фанаграму;

– улічваць фізічныя асаблівасці і творчую індывідуальнасць выканаўцаў падчас пастановачнага і рэпетыцыйнага працэсу.

Метады і тэхналогіі навучання

Эфектыўнымі педагагічнымі прыёмамі навучання з'яўляюцца выкарыстанне метаду аналізу канкрэтных сітуацый, метад рэйтынгавай ацэнкі ведаў, варыятыўнай, камунікатыўнай, праектнай і іншых тэхналогій, якія садзейнічаюць набыццю студэнтамі вопыту вырашэння задач у іх будучай дзейнасці.

Засваенне адукацыйнай праграмы па вучэбнай дысцыпліне «Харэаграфічны ансамбль» павінна забяспечыць фарміраванне наступных груп кампетэнцый.

Сацыяльна-асобасныя кампетэнцыі:

САК-2. Быць здольным да сацыяльнага ўзаемадзеяння.

САК-3. Валодаць здольнасцю да міжасобасных камунікацый.

САК-4. Валодаць навыкамі здаровага ладу жыцця.

САК-6. Умець працаваць у камандзе.

САК-8. Праяўляць ініцыятыву і крэатыўнасць, у тым ліку ў нестандартных сітуацыях.

САК-10. Фарміраваць і аргументаваць уласныя меркаванні і прафесійную пазіцыю.

САК-11. Актыўна ўдзельнічаць у творчых мерапрыемствах як мясцовага, так і агульнанацыянальнага значэння.

Прафесійныя кампетэнцыі:

ПК-1. Выконваць харэаграфічную лексіку розных відаў танца.

ПК-2. Валодаць акцёрскім майстэрствам для стварэння мастацкіх вобразаў.

ПК-3. Працаваць з рознымі крыніцамі для стварэння рэпертуару, літаратурай па харэаграфіі.

ПК-5. Узаемадзейнічаць са спецыялістамі сумежных профіляў.

ПК-7. Ведаць рэпертуар харэаграфічнага калектыву і валодаць методыкай яго выканання.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ПК-9. Здзяйсняць мастацкую задуму сцэнічнага твора ў аматарскіх і прафесійных харэаграфічных калектывах рознай накіраванасці.

ПК-10. Ажыццяўляць пастаноўку ўласных харэаграфічных твораў, працаваць з выканаўцамі над харэаграфічным тэкстам і ўдасканальваннем тэхнікі выканання і пластычнай выразнасці.

ПК 11. Планаваць і праводзіць усе віды рэпетыцый, узаемадзейнічаць са стваральнікамі харэаграфічнага твора па забеспячэнні высокага мастацкага ўзроўню пастановак.

У адпаведнасці з вучэбным планам на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Харэаграфічны ансамбль» усяго адведзена 346 гадзін, з якіх 228 гадзін – аўдыторныя заняткі (2 гадзіны – лекцыі, 226 гадзін – практычныя заняткі).

Рэкамендаваныя формы кантролю ведаў студэнтаў – залікі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Уводзіны

Мэта і задачы вучэбнай дысцыпліны «Харэаграфічны ансамбль». Роля і значэнне вучэбнай дысцыпліны ў падрыхтоўцы спецыяліста-харэографа. Узаемасувязі вучэбнай дысцыпліны «Харэаграфічны ансамбль» з іншымі вучэбнымі дысцыплінамі спецыяльнасці «Харэаграфічнае мастацтва». Патрабаванні да студэнтаў пры вывучэнні вучэбнай дысцыпліны. Вучэбна-метадычнае забеспячэнне.

Тэма 1. Фарміраванне рэпертуару харэаграфічнага калектыву (народнага танца, эстраднага танца, сучаснага танца)

Асноўныя прынцыпы фарміравання рэпертуару харэаграфічнага калектыву. Стварэнне рэпертуару ў адпаведнасці з мастацкай накіраванасцю калектыву, складам яго ўдзельнікаў. Улік тэхнічных магчымасцей і акцёрскай індывідуальнасці ўдзельнікаў калектыву пры стварэнні танцавальных нумароў.

Тэма 2. Тэматычныя канцэртныя праграмы

Стварэнне тэматычных канцэртных праграм – галоўная мастацкая мэта кіраўніка харэаграфічнага калектыву. Адбор харэаграфічных кампазіцый для фарміравання канцэртнага рэпертуару ансамбля: сольных, камерных, масавых твораў рознай тэматычнай накіраванасці і з розным складам удзельнікаў.

Тэма 3. Работа па стварэнні антуражных танцаў

Асаблівасці пастаноўкі антуражнага танца на песенны музычны матэрыял. Прынцыпы кампазіцыйнай пабудовы антуражных нумароў. Прыёмы распрацоўкі пластычных лейтматываў у антуражным танцы. Стварэнне сцэнічнай кампазіцыі з удзелам выканаўцаў вакальных партый. Выкарыстанне пластычнага патэнцыялу вакаліста, для якога ствараецца антураж. Работа над сінхроннасцю і выразнасцю выканання танцавальнага тэксту.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэма 4. Арганізацыя пастановачнага працэсу ў харэаграфічным калектыве (народнага танца, эстраднага танца, сучаснага танца)

Асноўныя этапы пастановачнай работы харэографа ў працэсе стварэння танцавальнага твора. Прынцыпы арганізацыі пастановачнага працэсу. Асаблівасці падбору выканаўцаў для канкрэтнага танцавальнага нумара з улікам знешніх, фізічных дадзеных, тэхнічных і акцёрскіх магчымасцей.

Тэма 5. Пастановачная работа з выканаўцамі сольных партый і антуражам

Асаблівасці работы з выканаўцамі сольных партый і антуражам. Прынцыпы адбору выканаўцаў для сольных партый: улік творчай індывідуальнасці, ступені эмацыянальнай выразнасці і тэхнічнай падрыхтоўкі. Індывідуальная работа з салістамі і антуражам.

Тэма 6. Работа пастаноўшчыка і рэпетытара з канцэртмайстрам

Асноўныя прынцыпы сумеснай работы харэографа і канцэртмайстра. Формы і метады арганізацыі плённай работы пастаноўшчыка і рэпетытара з канцэртмайстрам. Сумесная работа харэографа-пастаноўшчыка з канцэртмайстрам па аналізе і складанні схемы музычнага твора.

Тэма 7. Работа харэографа з фанаграмай

Асноўныя прынцыпы работы харэографа з фанаграмай. Асаблівасці работы з фанаграмай падчас пастановачнай і рэпетыцыйнай работы ў харэаграфічным ансамблі. Прынцыпы мантажу музычнай фанаграмы ў адпаведнасці з мастацкай задумай харэаграфічнага твора.

Тэма 8. Рэпетыцыйная работа ў харэаграфічным ансамблі

Рэпетыцыя – асноўная форма падрыхтоўкі канцэртных праграм і асобных нумароў шляхам шматразовых паўтарэнняў (цалкам і часткамі) пад кіраўніцтвам харэографа. Прынцыпы арганізацыі рэпетыцыйнага працэсу ў танцавальным калектыве. Методыка вядзення рэпетыцыйнай работы ў харэаграфічным ансамблі. Паступовае развучванне танцавальных рухаў

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

у розных тэмпах, пачынаючы з павольнага, у адпаведнасці з правіламі музычнай раскладкі.

Тэма 9. Рэпетыцыйная работа з выканаўцамі сольных партый

Асаблівасці рэпетыцыйнай работы з выканаўцамі сольных партый. Улік творчай індывідуальнасці, ступені эмацыянальнай выразнасці і тэхнічнай падрыхтоўкі выканаўцаў сольных партый падчас рэпетыцый.

Тэма 10. Рэпетыцыйная работа з антуражам

Асаблівасці рэпетыцыйнай работы з антуражам. Выхаванне пачуцця партнёра і ансамбля. Асаблівасці адпрацоўкі ўнісоннага выканання танцавальнай лексікі і малюнкаў з антуражам.

Тэма 11. Асноўныя прынцыпы арганізацыі і правядзення генеральнай рэпетыцыі

Генеральная рэпетыцыя – пробнае выкананне канцэртнай праграмы або асобных нумароў на сцэнічнай пляцоўцы. Асаблівасці арганізацыі рэпетыцыйнага працэсу як папярэдняй работы непасрэдна перад канцэртным выступленнем. Правядзенне рэпетыцыі ў касцюмах і са сцэнічным асвятленнем.

Тэма 12. Спецыфіка выканання танцавальных нумароў на розных сцэнічных пляцоўках

Методыка скарачэння ўдзельнікаў танцавальнага нумара ва ўмовах выступлення на невялікай па памерах сцэне. Асаблівасці выканання нумара ва ўмовах шматузроўневай сцэнічнай пляцоўкі, на адкрытым паветры пры адсутнасці куліс і г. д.

Тэма 13. Работа над танцавальнай тэхнікай, выразнасцю і музычнасцю выканання харэаграфічных твораў

Удасканаленне знешняй і ўнутранай тэхнікі выканання харэаграфічных нумароў. Асэнсаванне стылістычных асаблівасцей і зместу мастацкага вобраза танцавальнага твора. Выкананне кожнага нумара на высокім тэхнічным і мастацкім узроўні. Роля выканальніцкай практыкі на канцэртах, конкурсах і фестывалях у фарміраванні прафесійнага майстэрства студэнта.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэма 14. Методыка ўвядзення новых выканаўцаў у танцавальны нумар

Спецыфіка арганізацыі рэпетыцыйнага працэсу пры ўвядзенні новых выканаўцаў у падрыхтаваны раней нумар. Індывідуальная работа рэпетытара з новымі выканаўцамі. Самастойная работа студэнтаў пры вывучэнні тэксту танцавальнага нумара.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Назва тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Колькасць гадзін КСР	Форма контролю ведаў
	лекцыі	практычныя заняткі		
Уводзіны	2			
Тэма 1. Фарміраванне рэпертуару харэаграфічнага калектыву (народнага танца, эстраднага танца, сучаснага танца)		16	4	пісьмовае апытанне
Тэма 2. Тэматычныя канцэртныя праграмы		18	4	канспект
Тэма 3. Работа па стварэнні антуражных танцаў		12	2	выкананне вывучаных танцавальных нумароў
Тэма 4. Арганізацыя пастановачнага працэсу ў харэаграфічным калектыве (народнага танца, эстраднага танца, сучаснага танца)		22	4	выкананне вывучаных танцавальных нумароў
Тэма 5. Пастановачная работа з выканаўцамі сольных партый і антуражам		18	4	выкананне вывучаных танцавальных нумароў
Тэма 6. Работа пастаноўшчыка і рэпетытара з канцэртмайстрам		14	2	вуснае апытанне
Тэма 7. Работа харэографа з фанаграмай		16	4	рэферат
Тэма 8. Рэпетыцыйная работа ў харэаграфічным ансамблі		18	4	выкананне творчага задання
Тэма 9. Рэпетыцыйная работа з выканаўцамі сольных партый		12	2	выкананне творчага задання
Тэма 10. Рэпетыцыйная работа з антуражам		18	4	выкананне творчага задання

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэма 11. Асноўныя прынцыпы арганізацыі і правядзення генеральнай рэпетыцыі		20	4	рэферат
Тэма 12. Спецыфіка выканання танцавальных нумароў на розных сцэнічных пляцоўках		14	2	вуснае апытанне
Тэма 13. Работа над танцавальнай тэхнікай, выразнасцю і музычнасцю выканання харэаграфічных твораў		18	4	удзел у канцэртах у якасці выканаўцаў
Тэма 14. Методыка ўвядзення новых выканаўцаў у танцавальны нумар		10	2	выкананне вывучаных танцавальных нумароў
Усяго…	**2**	**180**	**46**	

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. *Бухвостова, Л. В.* Балетмейстер и коллектив : учеб. пособие / Л. В. Бухвостова, Н. И. Заикин, С. А. Щекотихина. – Орел : ОГИИК, 2007. – 248 с.

2. *Безуглая Г. А.* Музыкальный анализ в работе педагога-хореографа: учеб. пособие. – СПб. : Лань : Планета музыки, 2015. – 272 с.

3. *Борзов, А. А.* Танцы народов мира / А. А. Борзов. – М. : Университет Натальи Нестеровой, 2006. – 496 с.

4. *Зарипов, Р. С.* Драматургия и композиция танца: взгляд из зрительного зала / Р. С. Зарипов. – Новосибирск : Наука, 2008. – 340 с.

5. *Захаров, Р. В.* Работа балетмейстера с исполнителем / Р. В. Захаров. – М. : Искусство, 1967. – 65 с.

6. *Кириллов, А. П.* Мастерство хореографа: учеб. пособие для студентов хореографических отделений вузов культуры и искусств / А. П. Кириллов. – М. : МГУКИ, 2006. – 154 с.

7. *Смирнов, И. В.* Искусство балетмейстера / И. В. Смирнов. – М. : Просвещение, 1986. – 192 с.

8. *Уральская, В. И.* Рождение танца / В. И. Уральская. – М. : Сов. Россия, 1982. – 115 с.

9. *Холопова, В. Н.* Форма музыкальных произведений : учеб. пособие / В. Н. Холопова. – СПб. : Лань, 1999. – 122 с.

Дадатковая

1. *Гуткоўская, С. В.* Стварэнне сцэнічнай кампазіцыі на аснове харэаграфічнага і музычнага фальклору / С. В. Гуткоўская, Н. М. Хадзінская. – Мінск : БДУК, 2000. – 100 с.

2. *Захаров, Р. В.* Сочинение танца. Страницы педагогического опыта / Р. В. Захаров. – М. : Искусство,1983. – 237 с.

3. *Лопухов, Ф. В.* Хореографические откровенности / Ф. В. Лопухов. – М. : Искусство, 1972. – 215 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4. *Моисеев, И. А.* Я вспоминаю. Гастроль длиною в жизнь / И. А. Моисеев. – М. : Согласие, 1996. – 224 с.

5. *Пуртова, Т. В.* Танец на любительской сцене (ХХ век: достижения и проблемы) / Т. В. Пуртова. – М. : Гос. рос. дом нар. творчества, 2006. – 168 с.

6. *Савин, В. З.* Создание сценической хореографии на материале народного творчества: метод. пособие / В. З. Савин. – Минск : Респ. науч.-метод. центр нар. творчества и культ.-просвет. работы, 1987. – 215 с.

7. *Уральская, В. И.* Природа танца / В. И. Уральская. – М. : Сов. Россия, 1981. – 128 с.

8. *Чурко, Ю. М.* Линия, уходящая в бесконечность / Ю. М. Чурко. – Минск : Полымя, 1999. – 224 с. : ил.

9. *Чурко, Ю. М.* Белорусский хореографический фольклор: традиции и современность / Юлия Чурко ; вступ. ст. С. В. Гутковской. – Минск : Четыре четверти, 2016. – 388 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Рэкамендаваныя сродкі дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

1. Метады практычнай дыягностыкі (выкананне вывучаных танцавальных нумароў).
2. Рэфераты на тэмы, звязаныя з вывучаемым матэрыялам.
3. Вуснае і пісьмовае (тэсціраванне) апытанне студэнтаў для кантролю тэарэтычных ведаў.

Формы і змест самастойнай работы студэнтаў

1. Вывучэнне базавай літаратуры – падручнікаў, перыядычных спецыялізаваных выданняў, канспектаванне вывучанай літаратуры.
2. Рэфераты на тэму аналізавання рэпертуару вядучых прафесійных і аматарскіх харэаграфічных калектываў.
3. Наведванне канцэртных выступленняў у якасці гледачоў.
4. Удзел у канцэртах, конкурсах і фестывалях у якасці выканаўцаў.
5. Прагляд разнастайных канцэртаў, конкурсаў і творчых праектаў з інтэрнэт-крыніц.

Прыкладныя заданні для кіруемай самастойнай работы

1. Падрыхтоўка да практычных заняткаў.
2. Пошук дэманстрацыйнага матэрыялу (канцэртаў танцавальных калектываў) у бібліятэцы, фанатэцы, у Internet.
3. Напісанне справаздачы па выніках наведвання канцэртных праграм, конкурсаў, фестываляў і творчых праектаў.
4. Выкананне творчага задання на зададзеную тэму.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Вучэбнае выданне

ХАРЭАГРАФІЧНЫ АНСАМБЛЬ

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці
1-17 02 01 Харэаграфічнае мастацтва (па напрамках),
напрамкаў спецыяльнасці
1-17 02 01-04 Харэаграфічнае мастацтва (народны танец),
1-17 02 01-06 Харэаграфічнае мастацтва (эстрадны танец),
1-17 02 01-10 Харэаграфічнае мастацтва (сучасны танец)

Карэктар В. Б. Кудласевіч
Тэхнічны рэдактар Л. М. Мельнік

Падпісана ў друк 2019. Фармат 60x84 $^1/_{16}$.
Папера офісная. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 0,87. Ул.-выд. арк. 0,42. Тыраж экз. Заказ .

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/177 ад 12.02.2014.
ЛП № 02330/456 ад 23.01.2014.
Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ